

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ pañcamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcamah sargaḥ ॥

rājñō'nurōdhēna sītāsahitāya śrīrāmāya
vasiṣṭhakartṛkamupavāsavratadīkṣādānaṃ vasiṣṭhēna rājānaṃ
prati vṛttasyāsyā nivēdanaṃ rājñah svāntaḥpure pravēśaḥ

sandiśya rāmaṃ nṛpatiḥ
śvōbhāvinyabhiṣēcanē |
purōhitam samāhūya
vasiṣṭhamidamabravīt || 2.5.1 ||

gacchōpavāsaṃ kākutstham
kārayādya tapōdhana |
śrēyasē rājyalābhāya
vadhvā saha yatavrata || 2.5.2 ||

tathēti ca sa rājāna -
muktvā vēdavidāṃ varaḥ |
svayaṃ vasiṣṭhō bhagavān
yayau rāmanivēśanam || 2.5.3 ||

upavāsayitum vīraṃ
mantravinmantrakōvidam |

brāhyaṃ rathavaraṃ yukta -
māsthāya sudhṛtavrataḥ || 2.5.4 ||

sa rāmabhavanaṃ prāpya
pāṇḍurābhraghanaprabham |
tisraḥ kakṣyā rathēnaiva
vivēśa munisattamaḥ || 2.5.5 ||

tamāgatamṛṣiṃ rāma -
stvaranniva sasambhramam |
mānayaṣyan sa mānārhaṃ
nīścakrāma nivēśanāt || 2.5.6 ||

abhyētya tvaramāṇō'tha
rathābhyāśaṃ manīṣiṇaḥ |
tatō'vatārayāmāsa
pariḡṛhya rathāt svayam || 2.5.7 ||

sa cainaṃ praśritaṃ dṛṣtvā
sambhāṣyābhiprasādyā ca |
priyārhaṃ harṣayan rāma -
mityuvāca purōhitaḥ || 2.5.8 ||

prasannastē pitā rāma
yattvaṃ rājyamavāpsyasi |
upavāsaṃ bhavānadya
karōtu saha sītayā || 2.5.9 ||

prātastvāmabhiṣēktā hi
yauvarājyē narādhipaḥ |

pitā daśarathaḥ prītyā
yayātiṃ nahuṣō yathā || 2.5.10 ||

ityuktvā sa tadā rāma -
mupavāsaṃ yatavrataḥ |
mantravat kārāyāmāsa
vaidēhyā sahitaṃ śuciḥ || 2.5.11 ||

tatō yathāvad rāmēṇa
sa rājñō gururarcitaḥ |
abhyanujñāpya kākutsthaṃ
yayau rāmanivēśanāt || 2.5.12 ||

suhadbhistatra rāmō'pi
sahāsīnaḥ priyaṃvadaiḥ |
sabhājitō vivēśātha
tānanujñāpya sarvaśaḥ || 2.5.13 ||

hr̥ṣṭanārīnarayutaṃ
rāmavēśma tadā babhau |
yathā mattadvijagaṇaṃ
praphullanalinaṃ saraḥ || 2.5.14 ||

sa rājabhavanaprakhyāt
tasmād rāmanivēśanāt |
nirgatya dadṛśē mārgaṃ
vasiṣṭhō janasaṃvṛtam || 2.5.15 ||

vṛndavṛndairayōdhyāyāṃ
rājamārgāḥ samantataḥ |

babhūvurabhisambādhāḥ
kutūhalajanairvṛtāḥ || 2.5.16 ||

janavṛndōrmisaṅgharṣa -
harṣasvanavṛtastadā |
babhūva rājamārgasya
sāgarasyēva niḥsvanaḥ || 2.5.17 ||

siktasammṛṣṭarathyā hi
tathā ca vanamālinī |
āsīdayōdhyā tadahaḥ
samucchritagrhadhvajā || 2.5.18 ||

tadā hyayōdhyānilayaḥ
sastrībālākulō janaḥ |
rāmābhiṣēkamākāṅkṣa -
nnākāṅkṣannudayaṃ ravēḥ || 2.5.19 ||

prajālaṅkārabhūtaṃ ca
janasyānandavardhanam |
utsukō'bhūjanō draṣṭuṃ
tamayōdhyāmahōtsavam || 2.5.20 ||

ēvaṃ tajjanasambādhaṃ
rājamārgaṃ purōhitaḥ |
vyūhanniva janaughaṃ taṃ
śanai rājakulaṃ yayau || 2.5.21 ||

sitābhraśikharaprakhyam
prāsādamadhiruhya ca |

samīyāya narēndrēṇa

śakrēṇēva bṛhaspatiḥ || 2.5.22 ||

tamāgatamabhiprēkṣya

hitvā rājāsanam nṛpaḥ |

papraccha svamataṁ tasmai

kṛtamityabhivēdayat || 2.5.23 ||

tēna caiva tadā tulyaṁ

sahāsīnāḥ sabhāsadaḥ |

āsanēbhyaḥ samuttasthuḥ

pūjayantaḥ purōhitam || 2.5.24 ||

guruṇā tvabhyanuñātō

manujaughaṁ viśṛjya tam |

vivēśāntaḥpuraṁ rājā

siṁhō giriguhāmiva || 2.5.25 ||

tadagryavēṣapramadājanākulaṁ

mahēndravēśmapratimaṁ nivēśanam |

vyadīpayamścāru vivēśa pārthivaḥ

śaśīva tārāgaṇasaṅkulaṁ nabhaḥ || 2.5.26 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

ayōdhyākāṇḍē pañcamah sargaḥ ||